

НАЦИОНАЛНА МУЗИКАЛНА АКАДЕМИЯ
ТЕОРЕТИКО-КОМПОЗИТОРСКИ И ДИРИГЕНСКИ
ФАКУЛТЕТ

- тук -

СТАНОВИЩЕ

Относно кандидатурата на ЕМИЛ ОГНЯНОВ ДЕВЕДЖИЕВ за заемане на академичната длъжност доцент в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по музика, по Методика на обучението по музика към катедра „Теория на музиката“

от

Андрей Василев Диамандиев – проф. д-р по хармония и оркестрация
направление 8.3 Музикално и танцово изкуство

Емил Деведжиев към момента заема академичната длъжност асистент в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ с научно-образователна степен доктор по специалността Музикознание – Музикална естетика (научна специалност Музикознание и музикално изкуство; направление 8.3. Музикално и танцово изкуство), и образователните степени: магистър по специалността Педагогика на обучението по музика (направление 1.3. Педагогика на обучението по...), бакалавър по специалността „Педагогика на обучението по музика“ (направление 1.3. Педагогика на обучението по...), и бакалавър по специалността Информатика (направление 4.6. Информатика и компютърни науки), УНСС. Емил Деведжиев кандидатства с хабилитационен труд на тема “Интердисциплинарен профил на учителя по музика за образователна и квалификационна степен „Бакалавър“. Наукометричните показатели на кандидата отговарят на минималните показатели за академичната длъжност „доцент“ и са общо 360 т., които надвишават необходимият минимум.

Хабилитационният труд на Емил Деведжиев проблематизира такава широкоспектърна подготовка на студентите по специалността „Педагогика на обучението по музика“, която по необходимост синтетично обединява сферите Музика, Педагогика и Хуманитаристика. Това практически се реализира върху примера на специалността ПОМ за образователна и квалификационна степен Бакалавър в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“. Проблемът за културната и ценностната себеидентификация на децата е особено актуален за учителя по музика в

общообразователните училища, за разлика например от един бъдещ учител по математика, който „няма да се сблъска с мирогледните проблеми и ценностните предизвикателства, пред които неминуемо ще бъде изправен учителят по музика“ (с. 3). Освен това голямо значение имат различните условия, при които един млад човек записва музикалнопедагогическа специалност, трудностите, които среща, и решенията, които трябва да вземе в житейски план, за да поеме към учителското поприще. От методологична гледна точка авторът ни показва как обучаващият педагог осветлява собствената си практика като участник в обучението на учители. В случая особено важен е и персоналният авторов поглед, който очертава много интересната методологическа рамка на изследването. „Персонализацията и персоналният поглед при научното изследване в науките за човека не е неадекватно, а напротив – задължително, тъй като много от стандартните методологически показатели за разграничаване между наука и ненаука при тези изследвания се оказват или твърде ограничаващи, или изкуствено поддържани“ (с. 11).

Деведжиев разделя съдържанието на труда си на две части: практическа и теоретична. В практическата част той изхожда от собствения си опит като студент по музикална педагогика, докторант и асистент към НМА, както и от самата програма по ПОМ, като свободно съчетава двете перспективи в описанието на специалността – перспективата на участника и перспективата на нормативните наредби. Особено ценна е своеобразната „обратна перспектива“, която Деведжиев въвежда, учителят да гледа през погледа на учащия (като бивш ученик), както и обратното – учащият да гледа през очите на учителя (като бъдещ такъв). Такъв ракурс е задължителен не само за учителя по музика в общообразователното училище, но и за всеки преподавател, включително и за този във висше училище, който може да се види през погледа на студента, когото обучава, за да може при такава цялостна картина образователният процес да е най-пълноценен. Така, бъдещият учител би могъл по-успешно да се справя с такива предизвикателства като: „безличния авторитет на нормативната наредба, дидактическото пособие, внезапната проверка и видеокамерата“ (с. 12). Имайки предвид интердисциплинарния холистичен подход, обхващащ направленията „Музика“, „Педагогика“ и „Хуманитаристика“, в своята теоретична част авторът се опира на психосоциалната теория на Ерик Ериксън и на културологичните образователни позиции на Хосе Ортега-и-Гасет. Не на последно място във финалната част от своя текст Деведжиев обобщава основните проблемни полета на музикалнопедагогическото висше образование и контекстуализира разкритите в текста позиции в теоретико-методическата класическа литература по музикална педагогика в България, приемайки за основен референт Анастасия Атанасова-Вукова.

В списъка с допълнителни публикации Емил Деведжиев прилага две статии по направление 1.3. В статията „Езикови аналогии в теорията на Едвин Гордън за музикалното развитие в ранното детство“ Деведжиев разглежда теорията на Едвин Гордън и неговата музикална методика за ранното детство. Извежда се възгледът на Гордън за „музикалните речници“ в основата на музикалната компетентност на детето, и идеята „аудиацията“ да бъде положена като основа на всяко музикално мислене. Авторът съпоставя музикалното и езиковото развитие в теорията на Гордън и препоръчва развитието на тези две способности да бъде еднакво насърчавано и подпомагано в ранното детство, както и да бъде основен акцент в музикалната дейност на детето, споделяна също и като семейно музициране.

В статията „Педагогическо взаимодействие и музикална дидактика“ се засяга проблемът за регламентирането на педагогическото взаимодействие в часа по музика като норматив в българската образователна система. Авторът подлага на критика музикалнопедагогическото взаимодействие като самоцелно ангажиране на децата без критерий за изграждане на музикален вкус у тях. От тази гледна точка не всяка музика е подходяща за педагогическо взаимодействие, независимо от емоционалния отклик на децата. На свой ред емоционалният отклик не е единственото, което следва да се стимулира в тях. Музикалната дидактика трябва да описва и обуславя дейности в часа по музика, които да изградят музикалните способности и същевременно музикалния вкус на децата.

Въз основа на казаното дотук, смятам, че реабилитационният труд на Емил Деведжиев на тема: “Интердисциплинарен профил на учителя по музика за образователна и квалификационна степен „Бакалавър“, публикациите му, както педагогическата му дейност, несъмнено отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и заслужават много висока професионална оценка. Определено гласувам **за** реабилитирането му и назначаването му за доцент в НМА.

12.02.2021 г.
София

Подпис: